

Propunerile CCI a RM pentru elaborarea proiectului de lege privind politica fiscală și vamală pentru anul 2023

Nr. d/o	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor care se propun spre modificare	Conținutul propunerii (recomandării)	Argumentarea propunerii (recomandării)
	1	2	3
1.	<p>Codul Fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997</p> <p>Art.24 Art. 24 Deducerea cheltuielilor aferente activității de întreprinzător alineatul (19) și (19²) <i>(19) Se permite deducerea cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru transportul, hrana și studiile profesionale ale angajatului, inclusiv a cheltuielilor legate de organizarea și realizarea programelor de formare profesională tehnică prin învățământ dual, conform modului stabilit de Guvern. (19²) Fără a aduce atingere prevederilor din prezentul articol, cu excepția alin.(1), se permite deducerea cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru orice plăți efectuate în folosul angajatului, în raport cu care au fost calculate contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii și au fost reținute primele de asigurare obligatorie de asistență medicală și impozitul pe venit din salariu, datorate de angajator și angajat.</i></p>	<p>A expune alin. 19 și 19² în următoarea redacție:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>alin. (19), după sintagma "și studiile profesionale ale angajatului" se completează cu sintagma "și studenților stagiați și/ sau în formare",</i> - <i>alin. (19²) după sintagma "plăți efectuate în folosul angajatului" se completează cu sintagma "și studenților stagiați și/ sau în formare".</i> 	<p>Propunerea prevede extinderea deducerii cheltuielilor de transport, hrană și studiile profesionale, precum și în raport cu care au fost calculate contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii și au fost reținute primele de asigurare obligatorie de asistență medicală și impozitul pe venit din salariu, datorate de angajator și angajat asupra studenților stagiați la și/sau în formare.</p> <p>Deducerea cheltuielilor agentului economic aferente învățării la locul de muncă precum și a cheltuielilor în raport cu care au fost calculate contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii și au fost reținute primele de asigurare obligatorie de asistență medicală și impozitul pe venit din salariul studenților în formare, va condiționa un flux de tineri specialiști în sfera de producție, cu calificări corespunzătoare necesităților mediului de afaceri.</p>

2.	<p>Codul fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997 Art.96 Cotele T.V.A. <i>b) - 8% – la producția din zootehnie în formă naturală, masă vie, fitotehnie și horticultură în formă naturală, produsă, importată și/sau livrată pe teritoriul Republicii Moldova, de la pozițiile tarifare...;</i> <i>- 8% – la zahărul din sfeclă de zahăr, produs, importat și/sau livrat pe teritoriul Republicii Moldova;</i></p>	<p>Revizuirea regimului TVA în agricultură în vederea echilibrării acesteia <i>pe întreg lanțul valoric</i>: la import și procurări și vânzări interne (8% achiziție 8% vânzare).</p>	<p>Este necesară revizuirea regimului TVA în agricultură, în contextul în care aplicarea cotei reduse a TVA în mărime de 8% are loc atât pentru livrările interne, cât și pentru importul de produse agricole, aceasta își atinge doar obiectivul de accesibilitate a produselor agricole pentru populație, nu și creșterea competitivității producției naționale.</p> <p>Urmare introducerii cotei reduse a TVA, diferențele de cote a TVA pentru input-urile și output-urile (8% și respectiv 20%) în agricultură au determinat acumulări în cont a sumei acesteia de către producătorii agricoli.</p> <p>Astfel, producătorii de cereale au acumulat în contul TVA, sume substanțiale pe care nu le pot restitui de la bugetul de stat. Majorarea cotei TVA de la 8 la 20% pentru cereale, respectiv dreptul producătorilor de a obține restituirea diferenței de 12 % din bugetul de stat, pune guvernul în dificultate de a rambursa această diferență, iar întârzierea generează, de la an la an, acumulări tot mai împovărătoare.</p> <p>Aplicarea cotei TVA reduse în zootehnie a fost abordată de mai multe ori de către sectorul asociativ și reprezentativ, însă nu a fost soluționată. Vorbim aici de cotele TVA, aplicabile livrărilor efectuate și anume, cele generate de modificările operate la art. 96 din Codul Fiscal prin Legea nr. 50 din 03.04.2015, începând cu 07.04.2015, urmare a cărora, sectorul zootehnic (producătorii de carne și ouă pentru consum) este obligat să achite TVA la cota standard în mărime de 20% din valoarea impozabilă a livrărilor efectuate.</p>
----	--	---	---

			<p>Modificările menționate mai sus, precum și excluderea ouălor și a cărnii din lista bunurilor impozitate cu cota TVA în mărime de 8%, defavorizează dezvoltarea acestui sector, deoarece cerealele, livrările cărora se impozitează cu TVA 8%, reprezintă peste 70% din toate consumurile întreprinderilor zootehnice - ouă, carne, tineret avicol, și altele.</p>
3.	<p>Codul fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997 Art. 103 Scutirea de T.V.A. <i>(3) Mărfurile plasate în regimul vamal de perfecționare activă, exceptând mărfurile supuse accizelor, carnea de bovine, proaspătă sau refrigerată (poziția tarifară 0201), carnea de bovine congelată (poziția tarifară 0202), carnea de porcine, proaspătă, refrigerată sau congelată (poziția tarifară 0203), carnea de ovine sau caprine, proaspătă, refrigerată sau congelată (poziția tarifară 0204), organele comestibile de bovine, porcine, ovine, caprine, cai, măgari, catîri, asini, proaspete, refrigerate sau congelate (poziția tarifară 0206), carnea și organele comestibile ale păsărilor de la poziția tarifară 0105, proaspete, refrigerate sau congelate (poziția tarifară 0207), slănină fără carne slabă, grăsimea de porc și de pasăre, netopită, nici altfel extrasă, proaspătă, refrigerată, congelată, sărată sau în saramură, uscată sau afumată (poziția tarifară 0209), laptele și smântîna din lapte, concentrate sau cu adaos de zahăr sau alți îndulcitori (edulcoranți) (poziția tarifară 0402), feculele de cartofi (poziția tarifară 1108 13 000), grăsimile de</i></p>	<p>Excluderea din alin. (3) al art.103 a frazei “exceptând mărfurile supuse accizelor”</p>	<p><i>În contextul situației economice actuale dificile a industriei Republicii Moldova, în special al industriei autohtone de prelucrare a tutunului, o soluție de ieșire din impas este producerea produselor din tutun “la comanda”, în regim de perfecționare activă, ce ar atrage investiții adiționale în economia țării și ar spori defalcările în buget.</i></p> <p><i>Însă conform legislației în vigoare, toata materia prima necesară producerii țigaretelor la comanda, introduse pe teritoriul Republicii Moldova în regim de perfecționare activă, este supusa impozitării cu accize și TVA cu restituirea acestora în modul stabilit de legislație. Prin urmare, producătorul blochează pentru o perioadă de timp resurse financiare semnificative achitând accizele și TVA cu recuperarea acestora numai după exportul produselor finite (30-90 zile din momentul exportului produselor finite), fapt care face activitatea nerentabilă din cauza costurilor financiare înalte și necesitatea menținerii unui preț redus competitiv pentru serviciile de producere a țigaretelor la comandă.</i></p> <p>Impact:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sporirea competitivității acestei industrii care poate plasa RM ca un producător autohton

	<i>animale din specia bovină, ovină sau caprină, altele decât cele de la poziția tarifară 150300 (poziția tarifară 1502) și zahărul brut (poziția tarifară ex.1701), se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere.</i>		<p><i>important de produse pentru mai multe companii internaționale;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>sporirea contribuțiilor în buget prin taxe și impozite;</i> - <i>atragerea investițiilor adiționale;</i> - <i>majorarea salariilor în sector.</i> 															
4.	<p>Codul fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997 Art. 124. Înlesniri la plata accizelor <i>(6) La introducerea mărfurilor străine supuse accizelor pe teritoriul vamal și plasarea acestora în regimul vamal perfecționare activă, accizul se achită la introducerea acestor mărfuri, cu restituirea ulterioară a sumelor achitate ale accizului la scoaterea de pe teritoriul vamal a produselor rezultate din prelucrare, în modul stabilit de Guvern.</i></p>	Excluderea alin. (6) din art.124 (6), art.103 (3) excluderea frazei “exceptând mărfurile supuse accizelor”																
5.	<p>Codul fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997 Titlul IV. Capitolul 5 Administrarea accizelor. Anexa 1</p>	<p>Raționalizarea modului de calcul a cotelor de accize prin modificarea componentelor specifice și ad-valorem poziții tarifare 240220, 240399900 și anume:</p> <p>1) <i>Modificarea modului de calcul:</i> 715 lei + 23%, dar nu mai puțin de 1189.75 lei. Majorarea componentei ad-valorem (% din preț maximal de vânzare) a accizei și micșorarea componentei specifice (MDL pentru 1000 bucăți):</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Poziția tarifară</th> <th rowspan="2">Denumirea mărfii</th> <th rowspan="2">Unitatea de măsură</th> <th colspan="3">Cota accizelor</th> </tr> <tr> <th>2022</th> <th>2023 (proiect)</th> <th>2023 (Propuner e)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>240220</td> <td>Țigarete care conțin tutun: – cu filtru, – fără filtru: ovale cu lungime de până la 70 mm cu muștiuc, altele</td> <td>1000 bucăți</td> <td>715 lei + 13%, dar nu mai puțin de 959 lei</td> <td>893.78 lei + 13%, dar nu mai puțin de 1198.75 lei</td> <td>715 lei + 23%, dar nu mai puțin de 1198.75 lei</td> </tr> </tbody> </table>	Poziția tarifară	Denumirea mărfii	Unitatea de măsură	Cota accizelor			2022	2023 (proiect)	2023 (Propuner e)	240220	Țigarete care conțin tutun: – cu filtru, – fără filtru: ovale cu lungime de până la 70 mm cu muștiuc, altele	1000 bucăți	715 lei + 13%, dar nu mai puțin de 959 lei	893.78 lei + 13%, dar nu mai puțin de 1198.75 lei	715 lei + 23% , dar nu mai puțin de 1198.75 lei	<p><i>Argumentarea aferentă (analiza și evoluția pieței produselor de tutun pentru perioada 2014 -2022) efectuată de operatorii în domeniu se anexează (Anexa 1).</i></p> <p>Impact:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>vor spori încasările în buget sub forma de accize</i> - <i>această modificare va permite producătorilor autohtoni să fie mai competitivi pe piața, va genera resurse adiționale care v-or fi direcționate în păstrarea locurilor de muncă, investițiilor în utilaj performant, implementare unei strategii pe termen mediu și lung pentru dezvoltarea durabilă a producției autohtone.</i>
Poziția tarifară	Denumirea mărfii	Unitatea de măsură				Cota accizelor												
			2022	2023 (proiect)	2023 (Propuner e)													
240220	Țigarete care conțin tutun: – cu filtru, – fără filtru: ovale cu lungime de până la 70 mm cu muștiuc, altele	1000 bucăți	715 lei + 13%, dar nu mai puțin de 959 lei	893.78 lei + 13%, dar nu mai puțin de 1198.75 lei	715 lei + 23% , dar nu mai puțin de 1198.75 lei													

2403999	Rezerve din tutun pentru dispozitive de încălzire a tutunului	1000 bucăți	959 lei	1198.75	715 lei + 23% , dar nu mai puțin de 1198.75 lei
---------	---	-------------	---------	---------	--

2) *Stabilirea pentru producția autohtonă (pozițiile tarifare: 240210000, 240220, 240290000, 240319) cotelor de acciz în marime de 75% de la cotele de acciz stabilite pentru anul respectiv, pe un termen din 01.01.2023 până la 01.01.2028*

6. **Codul fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997**
Titlul IV. Capitolul 5 Administrarea accizelor. Anexa 1

Revizuirea cotei de acciză pentru anul 2023 și stabilirea pentru anii următori a accizei pentru categoria Tutun fin destinat rulării în proporție de 67% din acciza pentru țigarete și anume:

Poziția tarifară	Denumirea mărfii	Unitatea de măsură	2023	Anii următori
240319	Tutun tăiat fin destinat rulării în țigarete	kilogram	803 lei	67% din cota accizei stabilită pentru 240220 "Țigarete cu filtru / fără filtru"

Tutunul tăiat fin destinat rulării:
Alinierea accizelor conform prevederilor **art. 14 Directivei EU 2011/64**, acciza globală pe tutunul de fumat tăiat fin destinat rulării în țigarete reprezintă cel puțin 50 % din prețul mediu ponderat de vânzare cu amănuntul al tutunului tăiat fin destinat rulării în țigarete eliberat pentru consum sau cel puțin **60 EUR pe kilogram**
De menționat că începând cu 16.08.2019 au fost majorate până la nivel european accizele pentru această categorie, ca rezultat aceasta categorie de produse a devenit necompetitivă și nu a mai fost importată.
De asemenea, prevederile **art. 14 al Directivei EU 2011/64** cu referire la **Țigări de foi și trabucuri**, menționează - 5 % din prețul de vânzare cu amănuntul, cu toate taxele incluse, sau 12 EUR pentru 1 000 de bucăți sau pe kilogram. Menționez că începând cu 01.01.2022 accizele pentru această categorie au fost majorate până la nivelul categoriei țigaretelor cu filtru, ca rezultat aceasta categorie de produse a devenit necompetitivă și fost importată/ produsă în cantități minime ce a afectat producătorii autohtoni.

			<p>Impactul:</p> <ul style="list-style-type: none"> • alinierea normelor naționale și ale Directivelor Europene; • vor crește contribuțiile la buget prin taxe și impozite; • se vor micșora ritmul de creștere a comerțului ilicit pe teritoriul Republicii Moldova. <p>- Argumentarea aferentă efectuată de operatorii în domeniu se anexează (Anexa 2).</p>
7.	<p>Codul fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997</p> <p>Titlul IV. Capitolul 5 Administrarea accizelor. Anexa1</p>	<p>Alinierea prevederilor aferente pozițiilor tarifare 240210000- Țigări de foi (inclusiv cele cu capete tăiate) și trabucuri, care conțin tutun și 240290000 - Alte țigări de foi, trabucuri și țigărete conținând înlocuitori de tutun, la Prevederile art. 14 al Directivei EU 2011/64, care prevede:</p> <p>”Acciza globală (acciza specifică și/sau acciza ad valorem exclusiv TVA), exprimată ca procent, ca sumă pe kilogram sau pentru un anumit număr de bucăți, va fi cel puțin echivalentă cu ratele sau sumele minime prevăzute pentru: (a) trabucuri sau țigări de foi: 5 % din prețul de vânzare cu amănuntul, cu toate taxele incluse, sau 12 EUR pentru 1000 de bucăți sau pe kilogram”.</p>	<p>Menționez că începând cu 01.01.2022 accizele pentru această categorie au fost majorate pînă la nivelul categoriei țigaretelor cu filtru, ca rezultat aceasta categorie de produse a devenit necompetitivă și fost importată/ produsă în cantități minime ce a afectat producătorii autohtoni.</p>

Analiza și evoluția cotelor de accize pentru perioada 2014 -2022

Politicile statului in domeniul impozitării tutunului începând din anul 2014 pina in prezent au sacrificat industria de creștere si prelucrare a tutunului in favoarea celor interesați de acapararea peții interne.

In a.2015 conceptul de impozitare a produselor a fost modificat, astfel cota specifică a accizei a fost majorată, pe când cota ad-valorem a fost micșorată, și începând din anul 2016 schimbarea cotelor de accize a fost numai în componenta specifică.

Tabel nr.1

Evoluția cotelor de accize pentru perioada 2013 – 2022

Poziția tarifara	Denumire	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023 (proiect)
240220	Țigarete cu filtru	30 lei +30%	75 lei + 24%	200 lei +18%	300 lei +12%, dar nu mai puțin de 400 lei	360 lei +12%, nu mai puțin de 480 lei	410 lei +12%, nu mai puțin de 540 lei	460 lei +12%, nu mai puțin de 610 lei	540 lei +13%, nu mai puțin de 700 lei	621 lei +13%, nu mai puțin de 834	715 lei +13%, nu mai puțin de 959	893.75 lei +13%, nu mai puțin de 1198.75 lei

La modificarea conceptului de impozitare a stat la baza „războiul de preturi” inițiate de către companiile internaționale, țigările de import au fost comercializate la preturi de „dumping”, mai jos decât preturile înscrise pe pachet, ex. prețul pe pachet de țigări este 24 lei in cazul produselor de import, iar in rețeaua de comerț cu amănuntul acestea se comercializau cu 14 lei.

Astfel, în an.2015 produsele autohtone au fost substituite cu cele de import în preferințele consumatorilor, si ca urmare cota de piața a producătorilor autohtoni s-a micșorat la nivelul minim.

Ca urmare a evenimentelor sus-menționate, începând cu Iulie 2016 a fost introdusa definiția „accizei minime” și creșterea anuală a accizei a fost asigurată numai prin creșterea componentei specifice.

In condițiile eliminării din piață a producătorilor autohtoni, acestea au fost nevoiți să-și mențină capacitățile de producție prin comercializarea produselor din segment „ieftin” inclusiv țigarete fără filtru / cu muștiuc cu o rentabilitate scăzută, pe când produsele de import s-au poziționat pe segment „mediu” si „premiu”, obținând facilități fiscale neargumentate din imperfecțiunea legislației fiscale din domeniul tutunului.

Conform analizei pieței interne pentru perioada Ianuarie-Septembrie 2022, cota de piață a țigaretelor de import constituie cca 85% (cu excepția rezervelor din tutun pentru dispozitive de încălzire a tutunului), prețul mediu comercializare a unui pachet de țigarete de import constituie cca 40 lei

Pe când producția autohtona constituie 15% din cota de piața, și poziționate preponderent în segmentul de preț 30 lei.

In condițiile ratelor de acciza pentru anul 2022, cota taxelor țigaretelor poziționate in segment de preturi „Mediu” si „Premium” (de import) constituie 65% pe când pentru țigaretelor producătorilor autohtoni ponderea taxelor constituie: 81%

Pret mediu de comercializare		TVA	Cota specifica	Cota ad-valorem	Acciza totala	total taxe (acciz+tv)	Total acciza in pret	Total taxe (acciz+tv) in pret
per pachet	per 1000 țigarete	per 1000 țigarete	per 1000 țigarete	per 1000 țigarete	per 1000 țigarete	per 1000 țigarete	per 1000 țigarete	per 1000 țigarete
30	1500	250.00	715	195	959	1 209.00	64%	80.6%
40	2000	333.33	715	260	975	1 308.33	49%	65.4%

Pe de alta parte, experiența impozitării produselor din tutun a tarilor EU, ne demonstrează incorectitudinea aplicării conceptului existent în Republica Moldova.

Tabel nr.2

Cota accizelor în țările Uniunii Europene

Țara	Specific	Ad-valorem		Total acciza	Pret mediu ponderat pentru 1000 țigarete conform art. 8(2) Directivei 2011/64/EU	Acciza minimala conform art 8 (6) Directivei 2011/64/EU	Ponderea componentelor acciz în total acciz	
		EUR	%				EUR	EUR
Austria	68.00	35%	88.77	156.77	257.30	153.63	43%	57%
Belgium	81.47	40%	128.05	209.52	319.81	220.00	39%	61%
Bulgaria	55.73	25%	34.59	90.33	138.38	90.50	62%	38%
Cyprus	55.00	34%	74.12	129.12	218.00	121.50	43%	57%
Czech Republic	66.50	30%	57.05	123.55	190.17	118.88	54%	46%
Germany	98.20	22%	67.02	165.22	309.00	165.22	59%	41%
Estonia	86.50	30%	64.05	150.55	213.50	145.60	57%	43%
Spain	24.70	51%	115.55	140.25	226.56	131.50	18%	82%
Finland	79.50	52%	223.56	303.06	429.93	312.00	26%	74%
France	63.50	55%	266.79	330.29	485.07	336.00	19%	81%
Croatia	52.89	34%	63.07	115.96	185.51	117.41	46%	54%
Hungary	72.24	23%	45.24	117.49	196.71	109.20	61%	39%
Italy	22.09	51%	132.20	154.29	258.00	-	14%	86%
Lithuania	69.40	25%	47.00	116.40	188.00	115.50	60%	40%
Luxembourg	19.14	47%	110.34	129.48	236.52	118.30	15%	85%
Malta	107.00	23%	63.11	170.11	269.72	165.00	63%	37%
Poland	50.76	32%	53.25	104.01	166.14	104.09	49%	51%
Slovenia	76.95	23%	43.62	120.58	190.50	120.00	64%	36%
Slovakia	74.60	23%	39.79	114.39	172.99	116.50	65%	35%

Mai multe detalii, pot fi accesate folosind următorul link

https://ec.europa.eu/taxation_customs/system/files/2021-09/excise_duties-part_iii_tobacco_en.pdf

Astfel, se propune revizuirea cotei de acciză pentru anul 2023, **715 lei + 23%, și în următorii ani să crească uniform ambele componente de acciză**, fapt ce va ameliora încasările la buget și va elimina imperfecțiunile legislației fiscale prin impozitarea uniformă a produselor din tutun din diferite segmente de preț.

Conform estimărilor noastre, majorarea propusă cu 25% în a.2023 a accizei minime de la 959 lei până la 1198.75 lei pentru 1000 țigarete, va duce la creșterea medie a prețului unui pachet de țigări cu cca 7 lei, fapt ce va distorsiona piața legală a industriei de tutun și va avea **impact negativ major asupra activității producătorilor autohtoni**

In contextul celor menționate, propunem revizuirea cotelor de acciz pentru anul 2023 prin revizuirea cotelor specifice și ad-valorem, după cum urmează:

- a) **Stabilirea cotelor de acciz pentru anul 2023: 715 lei + 23%, dar nu mai puțin de 1198.75 lei pentru 1000 țigarete**

Calcul impactului modificării cotei accizei

	Conform cotelor de acciz pentru a.2023 (proiect)	Conform cotelor de acciz pentru a.2023 (715 lei+23%)	Diferenta
Pret de vinzare	47.00	47.00	-
pret de vinzare / 1000 tigari	2 350.00	2 350.00	-
TVA	391.67	391.67	-
Acciz	1 199.28	1 255.50	56.22
Total taxe	1 590.95	1 647.17	56.22
Pondere accize in pret de vinzare	51%	53%	2.4%

Impact: Aceasta modificare de a impozita just produsele din segment “mediu si premium” va aduce bugetului statului **încasări adiționale** cca de **105 mln MDL anual** (reieșind din estimarea a pieței legale a RM de 2.5 mld de țigări anual)

b) Stabilirea unor cote de acciz preferențiale pentru producția autohtona pe un termen de 5 ani

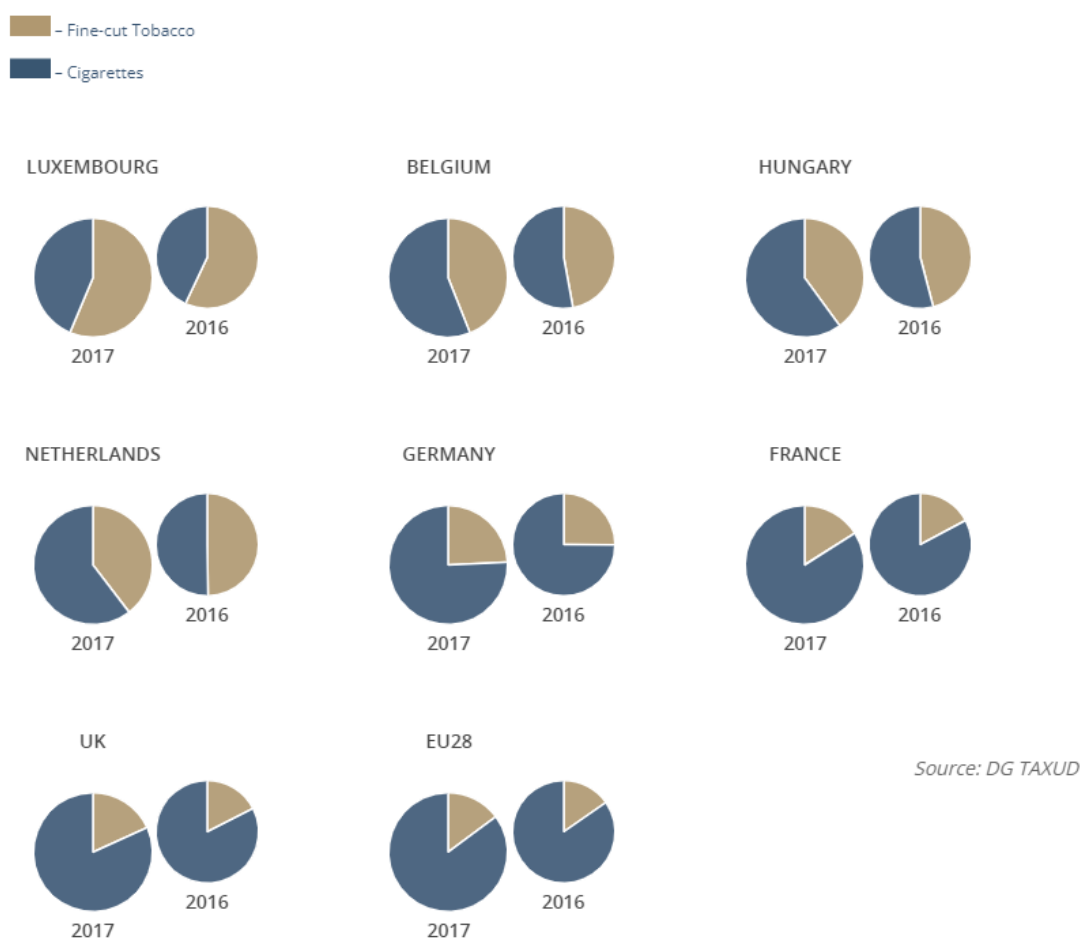
Impact: Aceasta modificare va permite producătorilor autohtoni sa fie mai competitivi pe piața, va genera resurse adiționale care v-or fi direcționate in păstrarea locurilor de munca, investițiilor in utilaj performant, implementare unei strategii pe termen mediu si lung pentru dezvoltarea durabila a producției autohtone

Revizuirea cotei de accize pentru poziția tarifara “Tutun tăiat fin destinat rulării în țigăre”, “Țigări de foi”

În anul 2019, Guvernul Republicii Moldova a propus separarea categoriei Tutunului tăiat fin (categoria 240319 Tutun tăiat fin destinat rulării în țigări) de tutunul de altă natură (categoria 2403 Tutun pentru fumat, tutun și înlocuitori de tutun, prelucrat, tutun omogenizat sau reconstituit "extractele și esențele de tutun"), totodată accizele la această categorie au fost majorate cu cca 700% (de la 143.17 MDL pînă la 1000 MDL pentru un kilogram) începând cu 16.08.2019.

Toate acestea au dus la ineficiența din punct de vedere economic de dezvoltare producerea autohtonă sau importul acestei categorii de produse în Republica Moldova (importul se efectua de un grup restrâns de companii), respectiv în perioada August 2019-Iunie 2022, pierderile la buget ca rezultat a stopării producerii / importului pentru perioada au constituit cca 50 mln MDL.

Cota de piață a categoriei „Tutun tăiat fin destinat rulării” și țigăre

Sursa: <https://www.esta.be/facts-consumption/>

Politica fiscală pentru produsele din tutun trebuie să fie echilibrată pentru a proteja veniturile statului și pentru a proteja concurența loială, locurile de muncă și sănătatea publică, descurajând totodată comerțul ilegal cu tutun. Impozitarea bruscă a prețurilor la produse din tutun, stimulează vânzarea de produse ilegale, crește criminalitatea și scade veniturile bugetare. Politică fiscală inteligentă echilibrează realitățile pieței cu obiectivele de sănătate și pericolele contrabandei cu tutun.

Contrabanda cu tutun și vânzarea de produse ilegale din tutun amenință aceste surse de venit și societatea în general. Vânzările de produse ilegale înseamnă că statul și cetățenii pierd din veniturile fiscale.

Tutunul tăiat fin joacă un rol vital în reducerea riscului de țigări contrafăcute și în asigurarea veniturilor fiscale ale statului. Scăderea puterii de cumpărare a consumatorilor în ultimii ani, combinate cu creșterile constante ale impozitării produselor din tutunului, au redus semnificativ capacitatea consumatorilor sensibili la preț de a-și permite produse legale din tutun. În timp ce creșterea prețurilor la țigări îi obligă pe consumatori să caute produse mai ieftine, consumatorii care nu își mai permit țigările găsesc în tutunul tăiat fin și țigări de foi, fiind alternativă legală și accesibilă la țigările comercializate ilegal. Prin urmare, tutunul tăiat fin și țigările de foi acționează ca un **tampon între produsele legale și cele ilegale**, în mare parte datorită prețului său mai mic, care reflectă natura sa semifabricată. Politica fiscală inteligentă ar trebui să mențină această diferență fiscală cu țigările, permițând tutunului tăiat fin și țigărilor de foi să-și îndeplinească funcția de tampon între comerțul legal și ilegal cu tutun.

Conform prevederilor, Directivei UE 2011/64:

- **art. 14** - *acciza globală pe tutunul de fumat tăiat fin destinat rulării în țigarete reprezintă cel puțin 50 % din prețul mediu ponderat de vânzare cu amănuntul al tutunului tăiat fin destinat rulării în țigarete eliberat pentru consum sau cel puțin 60 EUR pe kilogram.*
- **art. 10** - *acciza globală pe țigarete reprezintă cel puțin 60 % din prețul mediu ponderat de vânzare cu amănuntul al țigaretelor eliberate pentru consum. Acciza respectivă nu poate fi mai mică de 90 EUR pentru 1 000 de țigarete, indiferent de prețul mediu ponderat de vânzare cu amănuntul.*

* <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:32011L0064&from=en#d1e285-24-1>

Astfel conform Directivei EU 2011/64 , acciza pentru categoria Tutun tăiat fin destinat rulării constituie 67% din acciza stabilita pentru țigări.

Totodată, conform prevederilor actuale Codului Fiscal a RM, pentru anul 2022 acciza la poziția 240319 Tutun tăiat fin destinat rulării în țigarete este stabilita de 1323 MDL (64.5 EUR) pe kilogram, acciza la poziția 240220 Țigări cu filtru / fără filtru constituie 715 lei+13%,dar nu mai puțin de 959 lei (46.78 EUR)

Conform prevederilor Codului fiscal, acciza pentru categoria Tutun fin destinat rulării în R. Moldova constituie 137.9% din acciza stabilita pentru țigări.

Tabel comparativ accize țigări / tutun taiat fin in UE

Tara	Acciz țigaretetele	Accize „Tutun fin destinat rulării”	Raportul intre acciza pentru țigaretete si Tutun fin destinat rulării
BG	90,5001	77,7176	86%
CZ	118,8796	101,0476	86%
DE	165,22	72,02	45%
ES	131,5	98,75	75%
FR	336	304,7	90%
LT	115,5	90	78%
NL	243,25	160,91	66%
RO	112,2384	103,4756	92%

Mai multe detalii https://ec.europa.eu/taxation_customs/system/files/2021-09/excise_duties-part_iii_tobacco_en.pdf

Menționam , ca Acordul de Asociere (AA) cu UE prevede punerea în aplicare a Directivei 2011/64 până în **2025**, inclusiv pentru atingerea nivelului minim al accizelor de 90 Euro / 1000 țigări, si respectiv pentru produsele din tutun - tutun tăiat fin destinat rulării – 60 Euro / 1000 gr.

Însă nivelul european pentru categoria tutun tăiat fin destinat rulării a fost atins in anul 2019.

Astfel, se propune revizuirea cotelor de acciză pentru anul 2023 pentru pozițiile tarifare Tutun fin destinat rulării și Țigări de foi, conform prevederilor Acordului de Asociere, Directivelor UE si practicelor țărilor membre a UE.